

Začínaly prázdniny, a já jako pražské dítě se chystala na jižní Moravu, kde jsem měla veškeré příbuzenstvo z matčiny strany. Bylo mi tehdy necelých devět, a i když jsem u příbuzných měla svoje povinnosti, prázdniny vesele ubíhly do doby jižní.

Můj strýc, pokrývač, si vzal na tuto dobu dovolenou, aby mohl pokosit ito a penici, kterou společně s mojí přestovali na záhumenku. Já měla za úkol pokládat pověšlá, aby na něta mohla pokládat náruče posešeného obilí. Práce to pro mne byla značně otravná, takže jsem se velmi zaradovala, když mi strejda druhý den ráno řekl, že přejdu sousední vesnici s naší kozou. Proč tam mám jít jsem se moc nezajímala. S kozou Lízou jsme byly kamarádky, chodila jsem ji pást, takže jsem se na společný výlet docela těšila. Milá koza upalovala, že jsem jí nemohla stažit provaz, na kterém byla uvázána, hrozil přetržením. I kdybych byla nevědomá, že ke komu s naší Lízou mám jít, koza by mě tam bezpečně dovedla. Bylo znát, že tam nejde poprvé a že tam jde ráda.

Byly jsme obě uvítány a můj další strýc si kozu odváděl a brácha si pod vousy, že každá poádá koza má už dávno k zlatu a nezdržovat v době, když jsou v plném proudu. Já jsem se ale o kozu už přestala zajímat, jsem na zápraží s poádým hrncem mléka a buchtou, kterými to lahůdkami jsem si krátila čas. Z mého hodování jela vyrušená a se slovy: „Vyšší doma, že to proběhlo dobře“, mi byla koza předána a vyrazily jsme k domovu. Cesta to byla zdlouhavá. Koza se zastavovala, měla, tu ušlechtlou kus trávy, tu zase na druhé straně cesty viděla lákavé listy na stromku. Já už měla dlaně od provazu oděné, ale s kozou jsem nic nezmohla - ani hrozbami, ani prosbami. Asi tak v polovině cesty se koza začala prajcovat, nadobro otočila a táhla zpět. Tedy jsme se tam, na té pražské cestě, spolu přetahovaly a já začala prohrávat. Ale koza je koza, cestu si nevybírala. A tak se stalo, že se provaz, se mnou na konci, zachytil o stromek. Honem jsem využila přiležitosti a snažila se kozu přivázat. Po delší době jsem měla úspěch, kozu jsem uvázala a vydala se na pole, abych ohlásila, co se stalo. První co jsem slyšela, bylo: „Už je koza doma?“ S brekem jsem ze sebe vysoukala, že je koza uvázaná ke stromku u kapličky a že nechce jít domů. Strejda položil kosu se slovy: „Ta ludra jedna“ a vykročil pro milou Lízu se mnou v závěsu. Už z dálky bylo vidět, že je koza v dobrém rozpoložení. Stála na zadních okusovala stromek s jablčky. Strejda k ní přistoupil, a protože to byl hodný člověk, začal na kozu mluvit, chvilku řekl: „Tak pojď, Lízinko, jdeme domů, no, hodná Líza, tak pojď ty potvoro jedna, nebo tě naším přetáhnu.“ milá koza se zapřela, a že nepůjde. Škrtila se, poučila oči, jazyk jí málem vypadl z huby, vydávala prapodivné zvuky, ale jít nechtěla. Já už jsem se začala smát, což k dobré pohodě mého milého strýčka také nepřispělo. Proseby a vyhrožování si strejda milou kozu hodil na záda. Předmní nohy na ramena, zadní mu ouhaly kolem pasu a já za nimi klusala a držela provaz. Koza protestovala měněním, ale potom se jí to začalo líbit... Chvilku se rozhlédla, a protože začala se strejdou laškovat. Omlávala mu ušlechtlou, jazykem mu chvilku upravila úes a pomekávala mu do ušlechtlou. To, co jsem si já, na téma koza, vyslechla, se nedá reprodukovat. Snad každá koza na světě nedostala tolik jmen. Já byla ještě téma přím nepopsaný list papíru, takže jsem si ona neznámá slova velmi pilně zapisovala do paměti a včetně, do dneška tam pevně vřívá. Takto jsme prošli celou vesnicí, doma Lízu strčili do chlívků značně uondání a napařmování kozlím oděrem jsme skončili u trok s deřovkou a snažili se zase vonět lidsky. Tentýž den strejda pole ještě dosekala a druhý den, když nastoupil do autobusu, aby se opřel vřívával svém povolání, ho uvítalo hurónské měnění veškerého osazenstva autobusu. HANKA